

սանք միւրեւակէսի, իւրի կիւն Ալման-
եա լիսանը միւրեւակէսի, վէ պիւր
կիւն տախի, փրանսըզ լիսանը միւ-
րեւակէսի օլաճագ տըր:

—Միւրեւակէսի Ամերիգա հիւր-
մէթինին, լէսմի պիւր լաթիթիւրի,
1860 սէնէսինտէն 1870 սէնէսինտէն
կիւն, էհալինին մեզ տարը նէ գատար
արթմըզ օլմանընը, աթիտէրի սուրէթ-
տէ պիւրիւրմիշ տիւր:

1860 տա	1870 տէ
Պէհազ 27,003,314	33 586,989
Սիւհա 4,441,766	4,880,209
Հիւսալի 25,731	
Չիւսլի 63,254	
31,445,080	38,555,983

Մէգըլուր 38,555,983 նէֆէրի Ամերիգատա
տօլմուշ օլան կէրլի օլուպ, 5,566,466
նէֆէրէ տախի մեմալիքի էհնէպիլէտէն
կէլմիշ օլմանիւրտան տըր:

—Բրուսիա հիւրմէթի, Ալգաս օլէ
լօրէնտէն, էհալինին փրանստիս հիւ-
րէթ իթմէրէտէ օլմանը էհնէսիւ ալ-
մագ իլին, էհնի թէտպիլէր էլէ ալ-
մանա մէգուր օլմուշ տըր:

Փրանստիս կիթմէր իլին ալման
թէգըրէլէրին իւրէթի, պիւր թալէր
եանի 3 փրանք 75 սանթիմ իւրէն,
չիմուի, 10 փրանքա չըգարըմիշ տըր:

Քէզալիք պիւր առէմ, Ալգաստան
եախօտ լօրէնտէն, փրանստիս կիթ-
մէր իւրէն թէգըրէր իթմէթիլնտէ,
պօրճ պլրազ մագսըզն կիթմէրտէ օլ-
մանընը իսպաթ իթմէյէ մէգուր պու-
լունաճագ տըր:

Կարիպալտինին սըհէթի պէտէնի-
լէսի, քեմալիլէն կէրլին կէլիպ, Ֆօն-
թանալիլատա, էինէ պաղէպանիլըլա
տալիլ օլան չալըլիանըլընը էլէ ալ-
մըշ տըր:

—Բարիս իսթիհէթմաթիլն թա-
միլի, պիւրպիլիթին իսթիմ պու-
մուշ, լաքին Ռօէն տիւ լուրտան (Թ-
թէթլը գարուտեա գատար, Բարիսին
հիսար տիլարընտա հալէա չօգ առամ
իլլէմէրտէ տիւր:

Գալէալարա կէլինէ, Տէնուզ, բար-
չա բարա տիւլէն գալէա տիլարարը-
նը էօրմէրտէն, վէ ասաքիթ քըլլալա-
րընը թամիլ իթմէրտէն պաղգա պիւր
չէյ իսթիլմէրտէ տիւր:

Մէգըլուր գալէալարըն պաղլըճա իլ-
լէրինէ, Բարիս իսթիհէթմաթիլն էհ-
նի իսթիլմէրտէ չիլլիլիլիլէրտէն սօնրա
միւրալէրէթ իսթիլէճէր իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԻՆՉՊԵՍ ՊԱՇՏՈՆԻՍԹԻ ԱՅԵՊԵՍ
ԺՈՂՈՎՈՒՐԻ

Կ. Պօլիս 10 սեպտեմբեր 1871

... Խրատարի,
«Բանի մը տող» 1891 թիւ Մանգուլի յիւ միջ
հրատարակել էլը, ազգայնապաշտօնի ի-
րաւամբ գանդատ գործընտրուն մեծ մասը
անպիտան կեղծաւորներ կըլտ ըլլալու են
լուրի էլինը, որովհետեւ որոնցմէ որ կը զան-
գատին, զէս նոյն տեղերը կը պահեն զա-
նոնք: Սակայն էթի յիւստի գանդատողնե-
րուն ընթացքը տեղի խորին հետաքոտնեթ,
միայն ոչոքան չէ. հապա ստոնք անոնցմէ
աւելի փրանստիս կը գտնենք, որովհետեւ
ստոնք են որ իրենց ձեռքը ու յօտար կա-
մար նոյն տեղերը կը նոտեցնեն դռնընը,
նոյն յատկութիւններն ունենցող կարգին
կընտրեն որմէ որ կը գանգատին, թէ էս
յետոյ (ստանց ամալիլու) կըսեն թէ սխա-
լեցան:

Գիտեմ որմէն ընտրութիւնն ետեւ այս
խօսքը կը կրկնեն: Թէ խորհրդով թէ ան-
խորհրդով սուտ մընէ այս, յայտնի սուտ
է: (Սակայն բացառութեամբ): Ինչէն

գիտեմք: Գիտեմ ինքզինքդ մի խօսիւր,
կը տեսնես որ անոնք իրենց աւրած ծա-
մացոյցը, փառարանը կամ ջրհանը չենուր
վարպետներ փնտրուելու պէս՝ գանդատած
կէտերին չտիկու յարմար պաշտօնեաներ
գտնելու չեն եւնիր միաժամ յարաւ, այլ
կերթան դարձեալ նոյնները կամ ուրիշ այն-
պիսի անձինք կընտրեն, որոնց համար ա-
ւելի երաշխաւորութիւն չունին քան իրեն-
ներին տարբեր սկզբունքներով գործելու:
Որոնք ընտրութեան ժամանակ անտիկ մար-
դիկ որոշելու կիշնեն, որ հետեւին խօ-
սած են, բերնեղնէն մոտիկ ըրած են, դուր-
ծերնին արդէն տեսած են և զիտեն թէ
անաշատ, անեղիւզ, ճանարտասիտ և դուր-
ծունեայ բնաւորութիւն ունին, և թէ երբ
հարկը պահանջէ կամ երբ փրենց անհա-
կանքն ու ժողովուրդին շահը իրարու հա-
կառակին, յաւել կընտրեն իրենց մեծու-
թենէն, օգուտն ու փառքն զրկուիլ քան
իրենց ձեռք հասած աւանդը վնասել, կամ
չէ նէ հրաժարիլ: Այն մէկ ընտրութեան ա-
տեն այսպէս կընեն, հապա ուրիշ կերպ
կերպ նկատուեմներով որպէստեսաներ կընտ-
րեն անոնց ձեռք իշխանութիւն տալու և
հարկբարձր արքայան ազգային աւանդ-
ները և ներկայ շահերը յանձնելու, ու թէ
որ այս օր դուրսէն մէկը ազգին բարիք մը
ընելու ձեռք դարնէ, անոր ալ ձեռքբեր
կաշխարհէն:

Ուստի սուտ չէ ընտրութեան ատեն ար-
խալեցանք ըսելին, և միթէ իրենք ա-
նոնցմէ աւելի փրանստիս չեն: Այլ կը որ
ոչ ազգային լրագրիւրներ կը կարգաւ և ոչ
փոյթ կը ցըտուին ազգին վրայ՝ հապա թա-
խանձանք պաշտօնի կանցընեն, մէկը որ
անցած տարի որդիս թէ կախիլու արժանի
կը բարձրանան, այս պարի վերապիւն կընտ-
րեն, մէկը որուն ամէն տուն կամ արձա-
րան չարախօսուիլ կը լսեն, յանկարծ կը
տեսնեն որ կարեւոր պաշտօնի մը ընտրու-
ւոր է, ուրիշ մը որ ամէն տեղ կը գտնեն
կը գիտեն որ ոչ մէկը ընտրել է դանի,
այսպէս կընեն ո՞ր կողմէն զանապաշտ չար-
ժամ իթմէրով: Որքան իրենց արդարեւ
գանդատած անձերնէն աւելի փրանստիս
չեն մի ազգին:

Մարդ կամար որպէս ըլլալու է որ ա-
տանց միայն բարեքնէ գատնելով ինչպէս են
անտերուշ են, ինչ կընան ընել են, են-
լուս ու փնտց:

Ինչպէս ժողովուրդը՝ այնպէս պաշտօնեայք:
Երբ անոնց գրեցածներն ու բարձրերը եր-
կուքն ալ միանգամայն զխտող կը տեսնէ
թէ՝ օրինակի համար՝ մէկ կողմէն սահմա-
դրութեան նորոգուիլը եւ ձգողներն կը
գանգատին, միւս կողմէն եւ ձգողներն
ձեռքը կը յանձնեն զայն, մէկ կողմէն
վարժարանի մը տեսուչն է կը գանգատին
աւելի կատարեալ տնօրէնութիւն պահան-
ջելով՝ դանի հրոժարել տնօրէնու, միւս
կողմէն՝ տնօրէնին աւելի անկարող և ան-
հաւատ մէկը կընտրեն կամ ընտրելու փառան-
ազ պիլիզորձ արժանապէս մը կը գանգատ-
ին երկուստ է, անոնք կը կենցաղ ըսելով
յետոյ անոր տեղ աւելի վախճու և աւելի
անդործ կընտրեն կամ ընտրելու թիւ կու-
տան:

Գիտող երբ տեսնէ կրեւոր, թէ այս շըր-
ջանը նորին նորին կը կատարեն, այսու
ամենայնիւ պէտք է անոնց միայն խօսքե-
րուն միտ դնէ, և ազգափրութեան հա-
մար՝ չընէ թէ անոնց ճանարտ կամըր գան-
գատներուն ներկայացուցածը չէ՝ այլ ի-
րենց պաշտօնից ըրածներն են, զորոնք
կրկին և կրկին զիտութեամբ ընտրելին,
և որոնց գործերը առաջուց գիտնալու հա-
մար մարդարէ ըլլալ հարկ չկար: Ինչպէս
պաշտօնեայք՝ այնպէս ժողովուրդը:

Գրեթէ լրամիջակապող գանդատող էր
և գանգատող թէ գրող թէ իրենով արդէն
թէ բոլորը անմեղութիւն, ազգապիլիւն,
բարի կրթութիւն և ամէն տեսակ բարի
բաները կուզեն, իսկ ինչ ընեն, ինչպէս
կատարած ու կաշխարհուած են:

Մինչեւ բուհարիութիւն այս կրնար հա-
ւատարմել: Սակայն ապառ բուհարու-
թիւնն եկաւ, իրոյն հանց անոնց իրօք
ինչ ուզելը: Երոնց օր պաշտօնին կը հաւա-
նէր և կը սիրէին՝ անոնց համար քուէներ-
ին տալով ընտրելին, ինչպէս՝ որոնց ապ-
րանք օր կը սիրեն, անոնց խառնութիւն
թան ծախու տեսնելու: Ահա իրենց ձեռք
յանձնուեցաւ ազգի ըլլալ կամ գէշ բարե-
կարգ ըլլալ կամ անկարգ՝ ինչպէս որ կու-

զեն և կը սիրեն: Այս ութը կամ տասը
տարուան յօժարակամ քուէարկութեան մի-
ջոյնն կապն ու արգելքը վերանալով կարո-
ղացան բուն բաղձանքին ու կամքներին
յայտնել: Կրկին և կրկին ցոյց չտուին թէ
իրօք այն տեսակ անձինք ու այն տեսակ
գործեր կը կամեն, կը սիրեն կը բաղձան
որոնցմէ որ կը դուրս գտնեն բանիւ: Ինչ-
դուս միայն գտնող տաները լռելով լնդլնդ-
նիս խորհել: Սա քուէիլ ընտրութիւննե-
րը լռեցնելն անհարկ է: Ինչպէս ազգերու
համարապէս կը սիրենք, սխալին ուղղե-
լին ուրիշ ճար չկայ: Անգամ մը ընդունելու
ենք թէ աւերմունքը ժողովուրդին կամքին
բաղձանց և յօժարութեանց միջ է, ա-
տանք են որ աւրած են, որոնցմէ ծագելով
բնականաբար ոչ ըրածը ոչ չըրածը և ոչ
փնտրածը լու լըլըլը:

Եւ այս աւերմունքը այսօր տասը տարի
առաջուրէն աւելի խորին է: Արդ՝ այս օր
ընդունինք, ան տանի սխալին կ'ուզենք:
Ինչպէս, փոխանակ մինչեւ հիմա բրանուս
պէս յօժարակամ ընտրութեամբ երբեմն
հարար թախանձանք տահմանուած քանի
մը պաշտօնից միայն գաւառիլով դուր տե-
ղը՝ դուք ազգին չէք ծառայել, եւնէ եւն-
լուելու, երեսին հակառակ կողմը դարձը-
նելու ենք: Ժողովուրդին կամ բուն իսկ
գտնող տաներուն խօսքու ենք՝ անոնց
կամըր, բողոքներն ու յօժարութիւնները
բարեբեկու: Եւ այս դժուարին պարտաւո-
րութիւնը կատարողներուն զործակցելու
ենք, փոխանակ ասանկները ազգին չարա-
խօս եւ վատ համբերու: Սեր ժամանակի
ները, ուր անոն իր պաշտօնեայինքը իր
ձեռքը կը դնէ, հետեւէ որ ազգին մեծա-
գոյն մարդ իւր բարի կամըր մարտեալ լուր-
ձանքով և այնիս յօժարութիւններով այս
նոյն օրին կը շարժուի զրուելու տայ փո-
հարկբարձր պաշտօնատեղիները: Ի վերջոյ
այս ամենայնի տանցմէ հինգ կամ վեց
պաշտօնեայ կարող ըլլան ամէն բան հակա-
ռակ շրջելու: Եւ այս նորին ու նորին նոյն-
պէս պատահի ամէն ընտրութեան ատեն:

Այլ կարող է դրամի ի ձեռքն ունեցող
թողեցիք անոնց զարգացիլ պահել, էթի ի-
րենք դարձան լուրջան: Այլ կարող է ան-
փոյթ եւ անգործ քահանայները բարձրը-
նել՝ էթի ժողովուրդը չը յօժարի և գտնող
չ'անուցանէ իր եկեղեցոյն մէջ կամ տանի-
ներն ընդունող թաղականներն չ'ընտրէ:

Թէ որ աս եւ անոնց նման ազգային
գործերը ժողովուրդէն կը ծագին եւ անոր
մ'ոքն է: Որքան ուժ է որ թաղը առանց
դարձի կը պահէ, ժողովուրդը՝ գանդա-
տէն դատելով փոճ է: Այլ է որ անփոյթ
եկեղեցականները կը շարժեն. ժողովուր-
դը: Այլ է որ թաղի մը ստացուածքը կը
մսխէ, կամ հայրերէն իրաւ աւանդները կը
կորսնցունեն, դարձեալ ժողովուրդը: Այլ օր
այսպիսի գործող զէմ կը բողոքեմ պիտի
լսէ, այս կը բողոքեն, անոնք ապու որիկ
հայրերնով բանաստեղծութիւններ են՝ շատ
անգամ վախճանիլ ասոնց ստորագրու-
թեան, զորս ամէն օր կարողալն զլուս
կուտի, սակայն հոգ չէ թէ կը բողոքեն
բերնով, ոչոք գտնողաւոր իրենց հեղի-
պիսակը ըստ մեծի մտախն դռն եւս: Կը
գանդատին որ պաշտօնեաները անգործ կը
կենան կամ անմեղ և օգտակար մէկը նեղե-
լով կըրալին կամ թէ անխիտան մէկը պաշտ-
պանելով: Իրաւունք չունիս գանդատելու
դուս, թէ և այդ մտածաւոր մէկ գործեր-
նին չ'անմիտալայն դուս քու ձեռքը պը
օրինակ գործող տեսակ անձանցմէ կնարեն
պաշտօնեաները: Կը ցախիլ կը գործանաւոր
ար. Ազգ. վարչութիւնը ամէն կրնէ նման
կրնէ, կըսեն: Այլ կը ցախիս և ոչ կը դար-
մանա, անոնք արարմանով լուրի ընտ-
րելու տեսնէ ինքզինքնին, ոչ, դուս անոնց-
մէ անարժեքը և յօժարութեանը ընտրե-
լիլ, ու անոնց ցախիլ և կ'արմատաւոր
կրկին անոնցմէ պիտի ընտրեն քու սիրած
եղանակովը քեզի ծառայելու: Վերջապէս
լուր կը պարտաւորին, էթի գանդատ-
ները յանձնող են, քու յանձնողը է, քու
ախորժածը եւ կամըր այդ է որ բուհովը
յայտնեցի յօժարութեամբ, և նոր քուէ-
արկութեան ատենը պիտի յայտնեն:

Համարիս կամըր և բուն բաղձանք ու
ախորժակները ցոյց տուող քուէները են.
ոչ թէ գանդատները: Ինչպէս աւերմունքը
կայ, կամեցող միջ է: Այլ աւերմունքը
գանդատանաց ազգականներով ծածկելու
զուր տեղը կ'աշխատին: Գնա, դնա, քուէ-

ներովը և ընտրութիւններովը ցոյց տուր,
որ այդ պիլիմունքներուն աղիլը կամ թա-
ղիլը պատահելը իրօք չես ուղիւ: Արդ՝
ազգայ մէջ քուէից արդիւնքը ժողովուր-
դին ընդհանուր գանդատանաց ցըլուցած
բաղձանքին հիւզ կամ մօտ կը պատասխա-
նէ. իսկ մեր մէջ քուէից արդիւնքը տար-
բեր ու երբեմն բոլորովն հակառակ կըլ-
նէ: աս այրանդալ անրոտիտն երեւոյթը
բնականաբար պատճառ չէ՝ որ բերնեղ-
վը չ'ախարհու, ու դարձեալ պիլիմ թէ՝
քու բաղձը, կամըր և բուն խորհուրդ-
ները չեն ներկայացուել ինձի:

ԳԻՇԵՐՈՒԹԻՆ ԱՂԶԻԱՆՅՈՒՄԱՐԱՆ
... միւլէլիֆ:

Բուհնամէի միւլէլիքները իլէ պու-
կիւնլըրտէ շատերը բէսէնա պիւր հա-
վատիս մէմուա իւրանա հիմնէթ
իթմիշ իտիլիք, չէոյլէ քի, Գեր խորէն
Սրբազան միլլէթիմիլդէ չիմալիք գա-
տար իպրազ վէ իմրա իտէկէլմիշ Էլ-
տուզու ճահա ու իրաւամի միլիլու ահ-
տի գարիպաէ պիւր խըտմէթի միլիտու-
սէ տէրմէկան իթմէր նիւէթիտուէ օլ-
տուլինին զիւրի իլէ պէրապէր իղհա-
րի սիթալիլինիլտէն մահալ օլտուք:
Եանի միլլէթի Էլմիլիտանըմըզն
էլէտուի ին թիւեմի, պուլունան պիւր
գիլլէթիլ գըզ մէթմէթիլ, իւրաշատնէ
միւլալալէրէթ իտէճէր. նաւը Էլլըս
պա ըրզ մէթմէլ: Դուս վէ գայիտե-
սի կիպի իլիմ վէ թէրպիլէ թալիմի ի-
լէ միլլէթիմիլդէն մէթմէթի մէգըլու-
տէ պուլունաճագ չալիլտէկէանի մա-
լուֆ գըլաճագ:

Պիլլէթ Էոյլէ միւլալէտէ իտէրիլ
քի պու կիպի ֆայտէմնա օլաճագ
խուսուսի իլէ իպրիէ հադընտէ պիլ
ճիւլմէ միլլէթ տալանի իտալիսահա շա-
տան օլուպ միւլալիլէյ Սրբազանը
պու պապտէ թէլիլիլ վէ թէրպիլտէն
կէրի տուրմալալ: ճիւլմէտէն գիւսա-
տէ թալիլիլ իմ վէ թէրպիլէյի էլլաւա
հադընտա պէն իլիլի արդուքէր բէ-
տէր վէ ալլէլուսուս միւլալան տալի
քէմալ մահալալի իլէ քիւշալիլէ մուն-
թալը պուլունաճագ չիւրհէտէն
միւլալալին տիւր:

Սահիհէն իպրալ իտէրիլ քի, պիւր
բէտէր հադընտա նէ տէրմէն պիւր է-
լէմ օլմուշ հէնուզ գըզ էլլաւալարմըզ
իլլին պու ելլաւա կիլէլի վէ կիւնտիլ-
լիլ պիլ մէթմէթիլիլ պուլունաճագ
ճիւլմէթ իւս նախահ պիլ մէգուրիլէ
էլլաւալարմըզ պապալան մարապեա-
լէրէ թէլիլիլ իտէրէր պուլունա իսթէ-
սինէ հէր պիլիլիլ պիւր չօգ լիւրալ
վիլիլալ տուրմալալալ:

Պու պապտէ թէլիլէրիլ իտէրէր
գըզ բէտէրի պուլունան տօնթալարմը-
զա իլլալ միլլալ իթմիլիլ, էլլալիլ պապա-
կան մարապեալէրէ վէ տալիլ էհնէպի
էլլալէր գըզ էլլաւալարմըզ իլլին ա-
վուճ իլէ վէրէ կէրմէկէ մէգուր օլ-
տուզուսուզ ադէլէրիլիլ իլէ անա-
միմ իթմիլիլ օլտուզու հալտէ պէոյ-
լէ պիւր մահէլիլ միլիտուսուն էմր ու
թէսիլիլէ իլլալիլ իտէճէլի իսթիլիլ
համ օլունալալ տուր:

Անճագ թէլիլալիլ իլլալ իտէ-
րիլ պու կիպի չիւրհէտէն միւլալալիլ
օլան միլիլան սոմիլ հէր նէ գատար
քի հադ վէրիլ իտ իմրալի պալանտէ
կէլլէյ գալըր: Վիւսիլ միլլէթի անճ-
ղանէմիլլին միլլէթ գատիլիլ ալի իլիլիլ
չէոյլէր գուրալ, իմրայէ կէլիլիլ
իհալ իլէ արըլըր գալըր, շու հալտ
փանստեալ զաթ իլիլիլ շարիլթիլ վէ
ֆէտալքալ բէք աղ պուլունալ հա-
սը օլմանալալ չըգըլուպ Ագապեան
մէթմէթիլիլ միւլալիլ օլտուս մէյ-
տանէ կէլիլիլ հալտէրէլ զարազ

քանարնի նախնի խոսքի ու թանգարան
լազ խաղաղահայ միլիթանտանն հազ-
գէն թէշէքքիւրինէ նայիլ օլապիւտուն
Պունատէ թէշէքքիւր իտէրիզ չու
հալտէ պուլունմուշ տուր միլլէթէր-
վէր պիր Արքեպիսկոպոսուսուզ քի,
ճիւղէմիլիւն արգու իտիպ շիւտիյէ
գատար իճրա իտէմէտիկիմիլիւն պիլ իճ-
րայէ մուպաշէթ իտէճէք տէր. մու-
մայիլէյ, Սրբազան իսէ զանթընտէ օ-
լան իլմ ու տանիլ զէ սէլարի սիննին-
տէ ճէնապի Հազգըն իճանի օլան
դուվիլէյի մախսուսէտի իլէ Լվրօպա
մէքթէպլէրնտէ ֆէվրէլտէ թաճու-
լի իլմ իլմիլ օլտուղի միլլէթ ճէ վէ
պուննա էճնէպիսան տախի թաստիգ
իտէր. պիսանն ալէյ շիւրհէմիլիզ Եօզ
քի, պու մէքթէպ տախիլինտէ պու-
լուննաճազ շալիլտէլէր թաթպիլիզ գա-
պուլ իլմիլ տէրէճէտէ Պապական մէք-
թէպլէրնտէ թաճուլի իլմ վէ լիսան
վէ ֆէրպիլիզ Էտէպ իլէ մարտի վէ
թէրպիլիզ օլաճազար տէր. ալէլիսու-
սուս Էզ ճիւղէ պիր Էրմէնի բէտէր
հազգընտէ մէքուն օլուպ թէշէք-
քիւր իտէճէք պալիսի չու քի պիլիլմ
էվլաուլարմիլ միլլէթ թէրպիլիզ իլէ
բէրվէրտէ օլարազ քէնտուլէրնէ վէ-
տիսէ օլան թարիգ իւղէրնէ թիտէ
էվլաուլարնէ տախի օ կիպի թէրպիլիզ
վէրէճէքլէր տիր:

Պու խոստուս հազգընտէ աչքը ար-
զու իլէ զաթը խաղաղահայնէլէրնտէն
միւնթաղըրմ քի պիր սաաթ էվիլէ
մէքթէպի մէզպուրուն զիւշտի գան-
ղի ալ վէ կիւնտէ նայիլ օլաճաղըրդը
ճէրտէր միլ թէպէրէնիլ իսէ թէպիլիզ
հիմմէթ պուլունմալէրի մէրճու տուր:

10 Սեպտեմբ. 1871

Ասիլթանէ:

ՏԱԽԻԼ ԻՅԷ

Թիւ 1 ճիւղ

Տիւանը հիւսնտուս թէրճէմանյըրը
խարիճիլէ միւսթէշարր սապըգ աթու-
ֆէթլու Արիֆ պէյ Էֆէնտի հազրէթ-
լէրնէ թիւթպէյի պալէա իլէ,
թէլէկիւսի վէ բօսթա նէզարէթլէ-
րի, աթուֆէթլու Աճմէտ պէյ Էֆէն-
տի հազրէթլէրնէ,
խարիճիլէ միւսթէշարրը, թիւճա-
րէթ միւսթէշարր սապըգ սաաթէթ-
լու Ալէքսանտր Էֆէնտի հազրէթլէր-
նէ(1),

Տայիլէ միւսթէշարրը, տիւանը
մուհալէպաթ թիւտէթի ինզիմամիլլէ,
վարիտաթը ումուսիսէ մուհալէպէճի-
սի սապըգ սաաթէթլու Ջիւհտի Էֆէն-
տի հազրէթլէրնէ,

Նաֆիա միւսթէշարրը իսթիֆա-
նաքի պէյլըտէ սաաթէթլու Ալէքս-
պէյ հազրէթլէրնէ,

Թիւճարէթ միւսթէշարրը, Նաֆիա
միւսթէշարր սապըգ սաաթէթլու (Սու-
եան Գրիգոր Էֆէնտի),

Խարիճիլէ քիթապէթի, թիւթպէյի
էվիլլէ սընթըր սանիսի իլէ, տիւանը
աճրաթ մալիլէ հէվալէ ճէմիլլէթի
աղաքնտան սաաթէթլու Արզուման Է-
ֆէնտիլէ թէվիլի պուլունմուշ տուր:

Պու քէրէ, Էմր ու ֆէրմանը հիւ-
մանուն ճէնաղը բաթիշահի իլէ, Շու-
րայի տէվիլլէյի վաղիլլէթի Էսաթիէնի
(հիմնական գրութիւն) քէմաքեան(առ-
ջի պէյ) գալմազ իւղը, նասպ վէ կի-
պա պուլունմուշ տաղաքնտէ Էսաթիլի
միւսթէթլէրնէ տէֆիլէր տիր:

(1) Պու իւր տէֆու տէր քի խարիճիլէ
միւսթէշարրը իւրթիթիլտան վիլիլլէթու
տիր:

Տէվիլլէթլու աթուֆէթլու Նուրի փաշա
հազրէթլէրի,

Տէվիլլէթլու աթուֆէթլու Էտէճմ փա-
շա հազրէթլէրի,

Տէվիլլէթլու աթուֆէթլու Մահմուտ
փաշա հազրէթլէրի,

Տէվիլլէթլու ճէվալէտ փաշա հազրէթլէրի
Քեանի

Շէրիֆ

Սէլամիլլէր Բէսմի ալիսինտէն մուաֆիլ,
տէվիլլէթլու Մուսթաֆա փաշա հազ-
րէթլէրի,

Էսիլիա գոմիսիօնու Բէյիսի սապըգ
տէվիլլէթլու Մէհմէտ փաշա հազրէթլէ-
րի,

Տէվիլլէթլու իսմայիլ փաշա հազրէթլէրի,
Էնգարէ վալիսի սապըգ տէվիլլէթլու
Համտի փաշա հազրէթլէրի:

Սէմալէթլու Նէճիպ Էֆէնտի հազրէթ-
լէրի,

Աթուֆէթլու Բիզա Էֆէնտի

Սուպիսի պէյ

Պէսիմ

Բէուֆ

Պահրիլէ ֆէրիզաննտան սաաթէթլու
Էտէճմ փաշա հազրէթլէրի,

Թոքիանէյի ամիրէ ֆէրիզաննտան
սաաթէթլու հաճի Մէհմէտ փաշա հազ-
րէթլէրի,

Պաշ քեաթիպ սաաթէթլու Սաաթլաճ
պէյ Էֆէնտի հազրէթլէրի,

Սաաթէթլու Մըսթըլլէպաթէ Պոլսա պէյ
հազրէթլէրի,

Սաաթէթլու Սալիհ պէյ Էֆէնտի հազ-
րէթլէրի,

Տիւանը աճքեմալ տուլիլէ տղաքնտան
սաաթէթլու Վահան Էֆէնտի հազրէթ-
լէրի,

Պաղտապր ֆաղիլլէթլու Էմին Էֆէնտի,
Սաաթէթլու Լոպիլլէթ պէյ,

Հալէպի սաաթէթլու Ալի Էֆէնտի,
Էնէր շէհիլի սաաթէթլու Խալիլիմ
պէյ Էֆէնտի,

Սաաթէթլու Տափիլիս Էֆէնտի,
Էտիլիլի սաաթէթլու Շէրիֆ պէյ Էֆ-
րուսուգլու սաաթէթլու Էտիլիլի

Թունալ սաաթէթլու Ֆաղըլ պէյ

Սաաթէթլու Էսաթ Բիւքաթէն Էֆէնտի

Արթիլի Էֆէնտի Տաաթեան

Պահման Էֆէնտի Սապըգեան

Ալի Շէվֆիք պէյ Էֆէնտի

Խաղաթիլի

Սարգիս Էֆէն Աղաքէկիան

Պապը ալիտէ թէշէրլ պուլունմուշ
խալահաթ գոմիսիօնտան, պու բազար
կիւնիւ, ումուտ զապիլլէ նաղըր
Սամիհ բաշա վէ միւսթէշարր խալիլ
պէյ Էֆէնտի հազրէթլու օլտուգլարը հալ-
տէ, զապիլլէ միւսթիլի սապըգ Հիւսնի
բաշա ճէպ վէ տալլէթ օլունաբազ,
Պապը զապիլլէնի իտարէյի սապը-
գաթ վէմաննտա ճէրէեան իտէն պա-
ղը մէսալիհի միւսթիլլէ վէ ֆէվր Էրա-
տէնի սիւալ վէ իսթիգաճ օլունտուլու
լաղէթլու հալաթիսինտէն տիր:

Բաղար կիւնիւ մէճիլի մախսուսի
միւնաղա օլտուգլու հալտէ, մապէյի
հիւսնտուս ճէնապը Միլլիլլէքեանէ սէր
քեաթիլի պէյ Էֆէնտի, Պապը ալիլլէ
պիլիլլէթ վէ զաթը սաաթաղամի իլէ պիր
միւսթէթ միւսթաթ իլիթիլլէքեան սոն-
լա ալտէթ իլլէմիլ տիր:

Ասապը մէսալիլլէ միւսթէթիա-
թըն թէսիլլէ վէ թէսիլլէ ումուր վէ
խուսուսաթը, զաթը վէքեալլէթէնա-
հիլին ալուրի տէրէճէ մալլիլլէ վէ
միւսթէթիլլէ օլունաղա քիւլլէ Էնվիլ
թաղաթիլլէ քըլլէնա արզուհալլարը Էնվի-
եան Էնվիլեան միւսթաթ վէ թէտըգ
վէ սահապը խաթիլտանն մալլիլլէ վէ
մախսուտարըն պիլլէթ սիւալ վէ

թահգըգ պուսուրմաղա օլտուգլարը
մա մէսուսիլլէ իլիլլէթէքտէ տիր:

Իւմուր թիւճարէթ նաֆիա հազր-
ը Էտէճմ բաշանն, թիւճարէթ գան-
շէլէրեանն քեաթիլլէ թաալիլ վէ իս-
լահ իտէճէքլէրի հալաթիստէն տիր:

Շէհիլիլլէ րուպալարը կիլիլլէք,
օֆիլլէպալարա Էսաթ խալիլլէ տիր:

Պիր թաղըմ իտարէ թէտապիլլէրի
իլիլլէթիաղ օլունաղա Բէսմի տալի-
լէլլէրտէ սէյլլէնմէքտէ տիր, Նասըլ
քի պու տէֆա վալիլլէրն մաալլարը
քիւսաթէթիլլէ թէնզիլ իտիլլէ տիր,
շէյլլէ քի, Էնիլ իզմիր վալիլլէ, քէն-
տի սէլէֆի օլան Սաաթը բաշա հազ-
րէթլէրն ալտըրը 60,000 ղշ. Էնիլլէ
20,000 ղշ. մաալլալաճաղ տիր:

Ուլաճ պուլունմուշ աճէնյոսու Մ.
Բաթրաթ, կիւլլէլլէքտէ Էմալիլ նա-
տիր պուլունմուշ վէ ինկիլլէրա գը-
րալիլլէրն մախսուսի բըրէնա տը կալ
հազրէթլէրի իսթանպուլա պուլուն-
տուլու վաղըլլէ, քէնտի շախիսի տիլլէր-
լիլլէ իլէ միւսթիլլէ, հազրէթլէրնիլլէ
Էրիլլէյիլլէ քիւսաթէթիլլէ ճէպ իլիլլէ
օլան Սաաթիլլէրն օրիլլէք Թոքիլլէն
իլլէ իլ պու ճիւսա իլիլլէք կիւնիւ նը-
շաննմըլ տիր:

Իւսիլլէտարտան իզմիլլէ գաաթ
Էաթըլմաղա օլան տէմիր Էոլ ամէլի-
Էաթըլ ասալ տուլմաղաթըն իլլէրի վար-
տըրըլմաղա տիր: Տօգսան նէֆէրէ
Էաթըլ ամէլլէ, պու կիւնիլլէ կիւն Պոս-
թաննը պաշը քէթիլլէ Էաթըլլարըն-
տա շալլէմաղա տըրլար, մահէլլի
մէզքիլլէ պիր ըսթանիլլէ ինշա իտի-
լէճէք տիր:

Սաաթը բաշա հազրէթլէրի, մա-
լիլլէ նաղըրը, Մէհմէտ Բիւշտի բաշա,
Շիրվանիլլէքտէ Մէհմէտ Բիւշտի բաշա
հազրէթլէրի Էնիլլէքտէ տաալիլլէ հազր-
ը, Սիւպիսի պէյ, Աճմէտ Թէվֆիք բաշա
հազրէթլէրի Էնիլլէքտէ, Սիւպիսի վալիլլէ
վէ սապըգ մալիլլէ հաղըրը Համտի բաշա
հազրէթլէրի, կէօմիրլէք նաղըրը նասպ
օլունմուշլար տիր:

Աճմէտ վէֆիք Էֆէնտիլլէրն տալիլլէ,
մէսարիլլէ ումուսիլլէ նաղըրը նասպ ի-
տիլլէ օլտուգլու սէյլլէնմէքտէ իսէ
տէ, հէնուզ Բէսմէն պիլլէթիլլէ միլլէ
տիր:

Սէյլլէնիլլէն նէզարէն միւսթէ-
վէֆա Ալի փաշա հազրէթլէրի, 100,000
լիւրա պօրճ պըրաթըլ օլտուգլուսան,
Պէպէքտէք Էաթըլարը Էաթըլլէքտէ,
պօրճարըն պիր գըմըլ վիլիլլէքտէ տիր:

ՄՈՆ ՀԱՎ ԱՍԻՍԻԷՐ

ՅՐԱՆՍՍ

Բարիս, 23 սեպտ.

Ալմանեա իլէ կէօմիրլէք աճնամէսի
աղտ իլլէմէք իլլէն ալլան մուսապէ-
թաթ աճնէլ իլլէ իլլէրի վարտըրըլմաղ-
տա տիր:

Էաթըլլէրտէ միլլէթ մի հաֆըգ ա-
սաքիլլէ Էլիլլէքտէ սիլահալ սուհուլլէթ-
լէ ալլանմաղա վէ աալիլլէ հալէ ա-
լա խալլէ կէլլէմէքտէ տիր:

Վիլիլլէք գաաթը վէ հիւքիլլէր Էն-
նիլլէք թէֆիլլէ իսէն մէճիլլէ, ուսուլ-
ճա պիր գուսուր սէպէպիլլէքտէ, Բօսէ-
լէ գաաթը վիլիլլէք հիւքիլլէ պօղմուշ
տուր: Իմտի հարպ տիլլէք, Էնիլլէք
միւսթաթլէլլէ կիլիլլէքտէ տիր:

Բարիս, 24 սեպտ.

Մ. Ալպէթ Տիւրիլլէ, Վիլլէմպուրի-
տա Պալիլլէքա սաաթիլլէրն պիր թա-
ղըմ աաթալարը գըրըմտան կէլիլլէ
օլտուգլարըն նաղըլլէլլէ իլիլլէքտէ
տէ տիր:

Ալմանեա սէֆիլլէ Գանթ ՄԱրիլլէ հա-
լէա խաթաթա տիր: Թիւճարէթ աճնա-

մէսինէ տալիլլէ ալլան մուսապէթաթ,
իսթէնիլլէքտէք թէլիլլէ օլունմուշ
տուր:

Պոնաթարթ թաաթիլլէքտէ թաաթ-
ֆընտան պիր իլիլլէքտէք խաթիլլէ վիւ-
ճուտէ կէլիլլէլլէ օլտուգլու վէ պիր
թաղըմ աաթալարըն ալաղ ու կիլիլլէթ
իտիլլէ օլտուգլարը Էալանա շըգա-
րըլմաղա տիր:

ԻՐԱՆԻԱ

Ֆիւրանս, 22 սեպտ.

Ֆիւրանս մաալահաթիլլէքտէ Պարոն
տը վիլլէթէքտէ վէֆաթ իլլէքտի:

Ինկիլլէթլու

Լօնտոն 22 սեպտեմբեր

Ըսթանաթաթ զաղէթաթըն նէշը
իլլէթիլլէ պիր թէլիլլէքտէ Մարթըրտ
պիր իսթիլլէլլէ գուհուր իլիլլէ օլտու-
ղուն պիլլէթէքտէ տիր: Մարթըր-
լար, Մէլիլլէքտէ իլլէքտէքտէ մուհա-
սէրէքտէ ալաղ աաթալարը շէտիլլէ սու-
րէթտէ հիւսնմէ իլլէմէքտէ իլլէլլէր:

Մուսթաֆաթը աաթիլլէրն սալլաթ-
ը արթըրմաղ իլլէ Գալաթաթէն ա-
սաքիլլէ սէվէ իտիլլէ տիր:

ՍԷՆՏՈՍ ՏԱՂԸ

Ֆիւրանս 23 սեպտ.

Ինթիլլէքտէ օլտուգլու իւղը, տէ-
միր Էոլ արապալարը Մէնիս տաղըն
ալլէքտէն հիւսնմէքտէ պըն Նէլլէ
տօղլու Էոլճու թաղմաթա պալլաթա-
ճաղ տըրլար:

ԱՄՍՆԵԱ

Միւնիխ, 24 սեպտ.

Էսթիլլէ Գաթիլլէքտէ, Էսթիլլէ Բաթա-
նըն Էաթըլմաղաթըն գաաթը օլան գա-
թիլլէքտէ, պիր գուսուսաթ շէրիլլէ թաղ-
տիս իլլէմիլլէ տիր: մէզքիլլէ գուս-
տաթ շէրիլլէքտէ հազըր պուլունմուշ պիր
իլալիլլէ, աաթը քիլիլլէլլէ ճէր նէվիլ
թէլիլլէքտէն աղաթէ իլլէմէքտէ իլլէն
ճէնապը շէվէքտէ վէ նիւսաղ իլ-
լէլլէ տիր:

Պիր շօգ բաթաթը, մէզքիլլէ րու-
հանի զիլլէթէ հիւսնմէքտէ օլունմուշ
տիր:

Պունուն իլլէ թէճէմիլլէ իտէճէք
օլան մէճիլլէ թէլիլլէ օլունմուշ տուր:

22 սեպտ.

Գաթիլլէքտէ միւրէքքէպ օլա-
րազ թէճէմիլլէ թաաթիլլէ օլունմուշ
մէճիլլէքտէ իլլէմէքտէ իլլէքտէ պու
կիւն իլլէ տէֆա օլաթաթ թէճէմիլլէ
իլլէթիլլէ, թահլէթ միւսթաթլէլլէ ա-
լլան բրիլլէքտէ, Բաթանն Էաթըլմաղ-
ըլլէքտէ գաաթը պէեան Էֆէնտի իլլէ-
մէքտէ, քիլիլլէքտէ իսլահաթ իտիլլէ,
վէ ճիլլէթ թաղաթաթըն լաղլ ի-
տիլլէքտէ իլլէթիլլէքտէ պէեան իլլէմէք-
տէ տիր:

ԻՐԱՆԻԱ-ԻՆԿԻԼԻԹԻՐԱ

Նիւ-Էթիլլէ, 23 սեպտ.

Պուրաթա վաթը օլան խաթիլլէրն
պէեաննա նէզարէն, պիր գըլթա իս-
բանեա հարպ սէֆիլլէքտէ, Հայթի Էօ-
նիլլէքտէ պիր գըլթա ինկիլլէթ թիւճաթ
կէմիլլէքտէ թաթա թաթիլլէ տուր: Ին-
կիլլէքտէ օլունմուշ իլլէ Հայթի հիւքիլ-
մէթի, պիր Էանըլլէ ալլաթըն նէթիլլէ-
սի օլունմուշ մէզքիլլէ մաաթէլլէ հալլ
ու թէսիլլէ իլլէմէքտէ շալլէմաղա
տըրլար:

Մատրիս, 22 սեպտ.

Մէլիլլէքտէ պիր թաղըմ թօքու վէ
սիւսիլլէ աաթիլլէ սէվէ օլունմուշ, Մա-
րթըրտ սուլլէթը, աաթըլլէքտէ պալլաթըն
ճէզալարըն վիլլէքտէ վաա պու-
ետուր:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

Գալաթաթա Բէնճիլլէքտէ բաղաթընտա

Նօ. 24 Իսթիլլէ իտիլլէքտէ